



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De morte godolie. cap. ij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

filiū p̄ gaudio reuerūt. Cūq̄ adorassent de-
 um cōsederūt. Tunc thobias de felle piscis
 linitit oculos patris. z sustinuit quasi p̄ di-
 midiam horā. z cepit egredi albugo d̄ ocu-
 lis eius quasi membranū oui. Qd̄ apprehē-
 dens tobias traxit ab oculis eius. statimq̄
 visum recepit. z glorificabāt omēs deū. Et
 ait tobias. Bndico te deus israel. qm̄ casti-
 gasti me z sanasti me. z ecce video tobīa fili-
 um meū. Ingressa est z post septē dies sara
 vxor ei⁹ cū omī substātia sua z pecunia quā
 receperat a gabelo. z p̄uenerūt cōtribules z
 vicini ad tobiam. z p̄gratulabant ei p̄ septē
 dies epulantes cū gaudio. Cūq̄ narrasset
 tobias p̄l suo p̄ ordinē bona q̄ fecerat ei an-
 gelus in via. tulerūt angelū in partē rogan-
 tes vt dignaret̄ dimidiā partē oīm q̄ attule-
 rant acceptā habere. Tūc dicit eis angel⁹ oc-
 culte. Bndicite deū celli. z corā oīb⁹ p̄itemi-
 ni ei: qz fecit vobiscū misericordiā suā. Et tēn-
 sacramentū regis abscondere bonū est. opera
 aut̄ dei reuelare z p̄titeri honorificū est. Nō
 abscondā a vob sermōnē occultū. Bona est
 oratio cū ieiunio z elemosyna. Cū orabas z
 derelinquebas prandiu: z abscondēbas mor-
 tuos p̄ diem: z nocte sepellebas. ego obtuli
 oīem tuāz dño. z qz accept⁹ eras ei necesse
 erat vt tentatio p̄baret te. z misit me dñs vt
 curarē te: z sarā vxorē filij tui a demonio li-
 berarē. Ego ei sū raphael angelus vñ⁹ ex se-
 ptē. lex vniuersis q̄ astam⁹ ante dñm. Qui
 cū audissent: tremētes abierunt in facies
 suas. Et ait angelus. Pax vob. nolite time-
 re. Cum essem vobiscū videbar ex necessita-
 te vobiscū māducare z bibere: sed ego cibo
 inuisibili z potu vtor q̄ ab hominib⁹ videri
 nō pōt. Tempus est vt reuertar ad eū q̄ mi-
 sit me. Et hec dices ab aspectu eoz ablatu
 est. Tūc p̄strati p̄ tres horas in facies suas
 benedixerūt deū: z erurgentes narrauerunt
 oīa mirabilia ei⁹. Apertensq̄ tobias senso-
 os suū benedixit dñm z dixit. Magnus es
 dñe in eternū: qm̄ flagellas z saluas. dedy-
 cis ad inferos z reducis. Nō est q̄ effugiat
 manū tuā. Et horatus est in h̄ cantico hie-
 rusalem z captiuū pplm̄ dei: vt exemplo sus-
 puerterent̄ ad dñm. z facerēt iusticiā coram
 eo: z crederēt q̄ cū eis faceret misericōdiam. Et
 p̄phetavit de hierlm̄ dicens. Omnes fines
 terre adorabūt te. Nationes ex longinquo
 ad te venient: z munera deferētes adorabūt

dominū in te. Quod mystice de tēpore gra-
 tie dictū esse ex his q̄ sequunt̄ apparet. Por-
 te hierlm̄ ex sapphyro z smaragdo edificabū-
 tur: et per vicos eius alleluia cantabit̄. Erat
 aut̄ tobias. lxx. annoz quādo lumen amisit
 sexagenarius vero illud recepit. z postea vi-
 xit annis. lxx. z vidit filios nepotū suozum. z
 compleuit annos centū z duo decim. Hic
 tamē de mysterio videt̄ velle eum postq̄ ill-
 luminatus est. xliij. annis supuicisse. Refers
 quasi mystice. xl. ad labores abstinentie. du-
 os p̄o ad dilectionē dei z proximi. Cūq̄ vi-
 deret obitū sibi imminere: vocauit filiū suū
 ad se z septem filios eius. dicitq̄ eis. P̄ope-
 rit̄ interitus in nīniue. Video quā iniqui-
 tas eius finē dabit ei. Non em̄ exciderit ver-
 bū dei: z fratres nostri q̄ dispersi sunt a ter-
 ra israel reuertent̄ ad eam z replebit̄. z dom⁹
 dei q̄ in ea incensa est iter reedificabit̄. Hoc
 tū magis videt̄ p̄phetali certitudine p̄vete-
 ba p̄teriti tēporis p̄dixisse q̄ rē gestam nar-
 rasse. Adhuc enū stabat hierusalem z tem-
 plū in ea. Cūq̄ monuisset eos de dilectio-
 dei z timore z elemosynis faciēdis: z vt ipsi
 eadē mandarēt filijs suis: addidit. Vos autē
 nolite manere hic. sed quacūq̄ die sepellerit̄
 ris matrē vestrā circa me in vno sepulcro: ex
 eo dirigite gressus vros vt eas. hinc. Et mor-
 tu⁹ est tobias: z postmodū vxor eius. Et abs-
 cessit tobias ex nīniue cū vxore sua z filijs
 z nepotib⁹: z reuersus est ad soceros suos.
 Et inuenit eos in bona senectute: z curā eo-
 rum gessit. z clausit oculos eoz. raguelis scz
 z anne. Et notandū q̄ in sacra scriptura q̄nos
 dicunt̄ anne. Mater samuelis. vxor tobie.
 vxor raguel. mater b̄te marie p̄gis. et anna
 p̄phetissa. Hortuus est z tobias minor cō-
 pletis annis. xciij. z sepelierūt eū oīs cognā-
 tio eius: z oīs generatio eius. In sancta em̄
 p̄uersatione p̄mansit: ita vt accept⁹ esset tam
 deo q̄ hominib⁹. Nūc ad historā captiuita-
 tis hierlm̄ reuertemur. z post historā cap-
 titū z hester locis suis explicabimus.

De morte godolie.
 Caplm̄. II.

Actum est autē

f cum p̄fecisset rex babilōis godo-
 liam reliquīs terre venēr̄ ad eū
 oēs q̄ euaserāt manus hostiū: z inter finitē-
 mas gētes latuerāt. vel q̄buscūq̄ latibula

Danielis

saluauerat animas suas. Multi q̄z de decē tribub̄ q̄bz grauis erat cohabitatio samaritanorū. Fuerūt etiā inter eos quidā de p̄nc̄ p̄bo terre ioanna filius caree. sarelas. et iechonias. Et dixit godolias ad eos Nolite timere habitare in terra et seruire regi babilonis. et bñ erit uobis. Ego habito in masphat et respōdeā p̄cepto chaldeorū q̄ mittēt ad nos: ut in nullo uos grauemini. Quisq̄ s̄ iuramento s̄i masset dimisit eos ad puincie loca q̄ q̄sq̄ s̄ibi delegisset. Porro de genere regio erat q̄dā hismael uir malignus. Qui dū obsideretur hierim ad regē euasit amonitaz. et ibi morabat. Et ait ioanna filius caree ad godolias secreto. scito qz hismael insidiat aīe tue: inuidēs tibi dominiū terre. Vel rex amonitarū mittet eum pcutere aīam tuam ut occidet terrā desolatā. Ibo igitur pcutiam hismael nullo sciēte ne interficiat te: et dissipentur et pereat reliquie iuda. Et ait godolias. Non facias p̄bum hoc ut occidas uirū innocētē. Nō em̄ uerisile ē ut in tali desolatiōe h̄mōs maliciā exerceat. Et factū est in mense septimo eiusdē aīe uenit hismael et decē uiri cum eo ad godolias in masphat: et splēdide suscepit eos. Cūqz post prandiū p̄ius esset godolias i sopore et cōtinue: percussit eos hismael. et egressus p noctē in uideos q̄ erāt in ciuitate et quosdā milites q̄ erāt a babilonijs derelicti trucidauit: et p̄iecit cadauera eorū i lacū quē fecit rex asa p̄pter baasa regē isrl. Altera uero die cū muneribz ueniebant de puincia. lxxx. uiri ad godolias: et egressus ē hismael i occursum eorū dicens. Intrate ad godolias. Quibz igressis occidit eos hismael p̄ter decē q̄ dixerūt ei. parce nob: qz thesauros habemus in agro frumētū. uini et ordet. olei et mellis: et dabimus eos tibi. et recesserūt ab eo. Tūc hismael duxit captiuas reliquias populi q̄ erat in masphat. filias q̄z regis q̄s cōmendauerat nabuzardā godolie. Quō cū audisset ioanna filius caree. assumptis uiris insecutus ē hismael et inuenit eū ad aq̄s q̄ sūt in gabaon: et fugit hismael a facie ei⁹ cū octo uiris. et reduxit ioanna captiuos et p̄dā quā duxerat hismael. De descensu reliquiaz iude in egyptum. et obitu hieremie.

Capitulum. III.

L conuenerunt oēs reliquie iuda ad hieremias a

paruo usq̄ ad magnū. Disponebat em̄ fugere i egyptū timētes ne occiderent a chaldeis p morte godolie. Et dixerūt ad p̄phetā. Ora pro nob̄ deū ut indicet nobis p̄bum qd̄ faciemus: et q̄cquid dixerit nobis p os tuū faciemus. Post dies septē factū est uerbu dñi ad hieremias: et cōuocans uniuersum populum ait. Hec dicit dñs. Si manseritis in terra hac: plantabo uos et nō euellam. Jā ei placatus sum sup malum qd̄ feci uob. Nolite timere a facie regis babilonis. qz ego uobiscum sum. Sinaut descenderitis in egyptū ut ibi habitetis: gladius nabuchodonosor quē formidatis ibi cōprehendat uos: et p̄bitis gladio fame et peste. Et nō audierūt hieremiam sed dixerūt. mentis. nō misit te dñs sed baruch incitat te aduersus nos ut tradat nos in manus chaldeorū. Et descenderunt omēs cū mulieribz et paruulis et omni substantia sua in egyptū. et duxerūt secū hieremias et baruch: et desolata est terra. et sabbatizauit multis annis sicut p̄dixerat hieremias. Non ei trāstulit in eā rex babilonis colonos: sicut fecerat rex assyriorū in terraz israhel. et habitauerunt reliquie iuda i egypto in magdalo et in taphnis et i memphis et in terra p̄batures et ē nomen regis a q̄ illa ps egypti sic denotata est. Et factus ē seruo dñi ad hieremias i taphnis dices. Sume lapides grādes: et absconde eos i crypta q̄ est sub muro latericeo i porta dom⁹ pharaōis: et disces ad iudeos. Hec dicit dñs. Ecce ego assumam seruū meū nabuchodonosor: et ponam thronū ei⁹ sup lapides istos: et p̄cutiet trā egypti et p̄bitis uos cū egyptijs. Porro mulieres hebreorū sacrificabāt dijs alienis: et regine celit: lune sc̄z uel lunoni uel berecincie offerebāt placetas et libamina. Quisqz argueret eas hieremias dixerūt. Nanq̄ sine uiris n̄ris hec fecim⁹. Quisqz ad uiros durius loqueret dixerunt. Quādo fecim⁹ hec in uiribz iuda saturati sum⁹ panibz: et bene erat nobis. Ex q̄ autē

Tripl̄ destructa ē: et tribz uicibz hierusalē. Primo per transiū gratōz ioachim et eorū q̄ secū transmigrauerūt. Secūdo p captiuitatē sedechie et templi destructionē. Tertio per desolationem quando solitaria relicta est: reliquijs in egyptū descendētibz. Quarta fuit vastatio terre q̄ tria p̄missa p̄cedebat.